

Jak přišly na svět pampelišky – Irena Gálová, Zdenka Krejčová

GÁLOVÁ, Irena, KREJČOVÁ, Zdenka. *Jak přišly na svět pampelišky*. Plzeň: Fraus, 2006. ISBN 80-7238-542-9.

Cílová skupina: 4. a 5. třída ZŠ

Časová dotace: 45 minut

Cíl lekce:

- ⑩ představit dětem zajímavou knihu
- ⑩ seznámit žáky s životem pampelišky (jako jedním prvkem z jara)
- ⑩ respektování a naslouchání četby spolužáka
- ⑩ vyhledávání informací v textu
- ⑩ vyjasňování neznámých slov
- ⑩ zamýšlení se nad čteným textem

Průběh lekce:

- ⑩ brainstorming na téma „jaro“
- ⑩ představení knihy – předvídání, o čem kniha bude
- ⑩ rozdat žákům text + pracovní list s obrázky – vysvětlit následující úkol (životabáseň zatím nerozdávat)
- ⑩ čtení ve dvojicích na střídačku po odstavcích (tzv. párové čtení)
- ⑩ podtrhávání neznámých slov během četby
- ⑩ po četbě žáci samostatně (ve dvojicích) doplní pracovní list
- ⑩ v komunitních kruhu na koberci sdílení a společná kontrola, vyjasňování neznámých slov, diskuze
- ⑩ rozdat pracovní list životabáseň jako reflexi v závěru hodiny (sdílení opět v komunitních kruhu na koberci)

Jak přišly na svět pampelišky

1. Během četby podtrhávej slova, kterým nerozumíš.

Moje kamarádka, když jsem ji poznala, měla ve vlasech nad uchem pampelišku. I proto mám pampelišky ráda. Nemají je ale rádi zahradníci. Jo, pampeliška lékařská je plevelná bylina. Prý krade travním kořínkům místo pod zemí a také jídlo. A přece je to kvítek – sluníčko. Z dětství si pamatuji, že byl náš dvůr celý rozjasněný. A ještě se tu a tam motala i žlutá housátka, jako by některé z pampelišek ožili. Večer šla housátka spát do chlívku a pampelišky zhasínaly. Do tmy vyčuhovaly stonky s listy podobnými kreslenému vánočnímu stromu.

Tam,, kde bydlíme dnes, jsou také všude. Když je pěkně, hlavičky jim září. Když prší, zalezou do „spacáků“, jen žluté kštice jim vykukují. Zelené kališní lístky, tvořící onen spacáček, se za hezkého počasí rozvinou. Přesto si jich málokdy povšimneme pod huňatým žlutým květem, který kvete uprostřed. Není to jenom jeden květ, ale celý úbor. Přesvědčte se sami. Když se kouknete na pampelišku zblízka, spatříte droboučké žluté kvítky, je jich moc a moc.

A takto pohromadě je jim dobře. Rostou si jako ve vatičce. Tuhle jsem se hrabala susedově pampelišce ve žlutých kvítkových vlasech a vespod jsem objevila spoustu jemňounkých bílých vlásků. Takových chloupků jakoby z vaty, nalepených na těch drobných žlutých kvítcích. Podívejme, tak ta pampeliška, to sluneční dítě, bude co nevidět bílou babičkou! Než umře, zanechá po sobě nový život. Přestože nepršelo, pampelišky se zakrátko uzavřely. Znamenalo to, že jejich kvítky byly opyleny a teď skrytě tvoří semena. Za nějaký čas jsem šla vysypat smetí do popelnice, byl večer, svítil měsíc a v susedově předzahradce průsvitně svítily bílé lampionky. Jeden jsem vzala domů, abych jej studovala pod lupou. Těch padáčků, těch nažek, jsem napočítala dvě stě pět. Když jsem je trhala, lepily se mi na prsty potřísněné bílým mlíčkem. Vytrhala jsem je všechny, po nažkách zůstal jen prázdný střed. Jakási houbička jakoby potažená bílou gázou. Jedině lupou jsem v ní mohla uvidět dírky. Právě v nich byla předtím usazena droboučká semínka s padáčky. Ten padáček, takové nic, vypadal jako panáček obutý ve vysoké jezdecké botě. Botou byla hnědá slupka se semínkem uvnitř.

Zná je snad každý – jen foukněte do odkvetlé pampelišky! A když foukne vítr, ve vzduchu začnou vířit něco jako kousičky mlhy. To jsou ta semínka nalepená na padáčky. Ty zpomalují pád k zemi, takže semínka odletí ve větru daleko. Nevím, kam odletěli ti moji panáčci, které jsem vytrásla oknem ven.....

.....Příroda je moudrá a vynalézavá. Chce tak jako my, aby rostliny rostly všude. Ale také chce – navzdory lidem – aby i pampelišky rostly všude.

Na obranu pampelišek ještě něco. Možná se zahradníkům nelíbí jen ty stonky po odletu posledního padáčku. Nakřivené, oškubané. Četla jsem totiž, že pampelišky vůbec trávě neškodí. Svými dlouhými kořeny vrůstají hluboko do půdy a odtud přepravují nahoru – jídlo. To si pak smlsnou i kořínky trav. A co s těmi stonky? Třeba navlékat jeden do druhého a udělat si z nich švihadlo. Pozor, mlíčko necucat!

K zamyšlení:

Co je to plevelná bylina?

Může nám být pampeliška něčím užitečná?

2. Popiš obrázky slovy (nebo větou) z textu.

3. Vymysli ŽIVOTABÁSEŇ pro pampelišku.

Jmenuji se _____

Mým domovem je _____

Umím _____

K životu potřebuji _____

Bojím se _____

Moje oblíbená barva je _____

Jsem _____

